

Matematika pracovná učebnica pre 2. ročník (2. diel)
(prof. Hejný a kol. H-mat, o. p. s.)

Str. 59 / Odhadni počet slov v jednej slohe básničky

1 Odhadni počet slov v jednej slohe básničky.

Biele tričko, nohavice,
pohodlné sandále
obliekol si malý delfín,
keď tancoval na bále.

Doplň tabuľku.

písmeno	a	b	c	d	e	f	h	i	l	o	t
počet písmen	7	3	3	3	9	1	2	6	8	7	2
počet písmen v slove	1	2	3	4	5	6	7	8			
počet slov	0	2	1	2	1	2	1	4			

Úloha má tri časti:

1. Žiaci odhadujú počet slov a svoje odhady zapisujú. Potom spočítajú slová. Učiteľ sa môže spýtať, komu sa podaril lepší odhad. Potom sa pýta, ako odhadovali. Ak sa objavia výroky typu „v prvom riadku sú 3 slová, riadky sú 4“, vyzve žiakov k diskusii.
2. Žiaci doplnia dolnú tabuľku, pretože prirodzene nadväzuje na úvodnú úlohu a diskusiu. Doplnená tabuľka opäť umožňuje zistiť počet slov básničky. Učiteľ sa môže pýtať: „Keby sme vzali iný text (napr. uvedie text, ktorý sa čítal v slovenskom jazyku), myslíte, že by bolo osempísmenkových slov najviac?“ Zmysel tejto otázky je motivovať žiakov, aby podobné prieskumy uskutočňovali sami.

Učiteľ zváži, či je pokračovanie vo vyplňaní hornej tabuľky pre žiakov ešte príťažlivé. Pokiaľ nie, môžu sa k nej vrátiť neskôr.

3. Horná tabuľka je na vyplňanie náročná. Spoločne sa vyplní písmeno „a“ (vo výsledkoch sú započítané krátke aj dlhé samohlásky), aby bolo všetkým žiakom jasné, ako sa úloha rieši. Trieda sa rozdelí do piatich skupín a každá dostane jednu dvojicu ďalších písmen. Po vyplnení opätovne nasleduje diskusia: Žiaci zistia, že najfrekvencovanejšie sú písmena „e“, „l“, „o“ a „a“. Získavajú skúsenosti o samohláskach.

Úloha patrí do oblasti Práca s dátami. Žiaci pracujú s javom početnosti, ktorý poznali už skôr pri hodoch kockou (úlohy 14/3, 50/4) alebo pri evidencii počtu kociek v podlažiach kockovej stavby (napr. 27/3).

Pozn.:

Na webových stránkach sa dá nájsť frekvenčná tabuľka písmen slovenskej abecedy:

https://www.juls.savba.sk/ediela/jc/1999/2/jc1999_2.pdf

Ako počítame dvojhlásky v slove: <https://jazykovaporadna.sme.sk/q/8704/>